

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten a 2018. szeptember 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálati tekintély megsértésének vétsége miatt ... vádlott ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. március 27. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.19/2017/5-I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott függelemsértő cselekményét a Btk.447.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző szolgálati tekintély megsértése vétségének minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 1 (egy) évi próbára bocsátás intézkedésre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. március 27. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.19/2017/5-I. számú ítéletével ... **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 447. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző szolgálati tekintély megsértésének vétségében, ezért 80 napi tétel, napi tételenként 1.000,-Ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A pénzbüntetés megfizetésére 2 hónapi részletfizetést engedélyezett.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott a jogorvoslati nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül irány megjelölése nélkül fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.380/2018/1. számú átiratában a vádlotti fellebbezést nem tartotta megalapozottnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásban ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta és mérlegeléssel állapította meg a tényállást. E tényállás álláspontja szerint azzal egészítendő ki, hogy „... 2016. augusztus 30-án a ... Biztonsági Osztálya állományának - így ...nek is - volt előljárója, feladatszabást végző büntetés-végrehajtási tisztként a vádlott irányában - aki a Bv. intézet Büntetés-végrehajtási Osztálya állományába tartozott és vezényelt körletfőfelügyelő volt e napon - szolgálatát teljesítő feljebbvaló volt.” E kiegészítéssel - érvelése szerint - a tényállás felülbírálatra alkalmas. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság okszerű következtetést vont le a vádlott bűnösségére

nézve, azonban tévesen minősítette az általa elkövetett függelemsértő katonai vétséget. Annak törvényes minősítése álláspontja szerint a Btk.447.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző szolgálati tekintély megsértésének vétsége. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság történeti tényállási részét egészítse ki, és a vádlott elbírált függelemsértő cselekményét minősítse a Btk.447.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző szolgálati tekintély megsértése vétségének.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott meghatalmazott védője a vádlott fellebbezéséhez csatlakozva kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem mérlegelte a cselekmény életszerűségét. Arra hívta fel a figyelmet, hogy a tanúk egyforma szóhasználatral nyilatkoztak, ami véleménye szerint nem életszerű. Kifejtette, hogy amennyiben el is fogadja a bíróság ... tanú vallomását, akkor is egy állítás áll szemben egy tagadó vallomással, miután a többi tanú vallomása csak közvetett bizonyítékként értékelhető. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság indokolása nem nélkülözte a személyeskedést, amely ugyancsak aggályossá teszi a marasztaló döntést. Ezért elsődlegesen az ítélet megalapozatlanságára hivatkozva annak hatályon kívül helyezését kérte, másodlagosan indítványozta a fegyelmi eljárásra visszaadás megfontolását.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú határozatot és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. 278.§ (1) bekezdésében írtakat megsértette, amikor több mint hét hónappal az ügy érkezése után intézkedett annak kitűzésére. Ugyancsak megsértette a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. 284.§ (2) bekezdés c) pontjában foglaltakat, amikor a vádismertetést és a nyilatkozattételét követően nem hívta fel a később tanúként kihallgatott sértettet a tárgyalóterem elhagyására. Megállapítható azonban, hogy ezen eljárási szabálysértések nem voltak lényeges hatással az eljárás lefolytatására. Az indokolásban a védő által felhívott, a tárgyalás közvetlensége alapján tapasztalt körülményre utalás személyeskedő jellege sem olyan súlyú, amely az elsőbíróság elfogultságára engedne következtetni, ezért nem állapítható meg, hogy kizárt bíró vett volna részt az ítélet meghozatalában. Nem állapítható meg a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. 373.§ (1) bekezdés II.b) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési ok.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta. Kihallgatta a vádlottat, a tanúkat, a releváns okirati bizonyítékokat ismertette.

A vádlott tagadta a bűnösségét, érdemi védekezést terjesztett elő, amelynek lényege szerint csak annyit kérdezett, hogy:"Melyik?", utalva arra, hogy több is dolgozik az intézetben.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott védekezésével szemben a történeti tényállást lényegében ... tanúvallomására alapította, aki következetesen állította, hogy elhangzott a vádlott részéről a sértő mondat. Indokát adta, hogy milyen szövegkörnyezetben és előzmények után hangzott el a tekintélysértő kérdés. Értékelte az elsőfokú katonai tanács sértett és tanúk vallomását is, akik a terhelő érdektelen tanú vallomását közvetett módon megerősítették, és hivatkozott a bíróság a tényállás megállapítása alapjául szolgáló ismertett okirati bizonyítékokra, különösen a vádlott és a sértett munkaköri leírására és a szolgálati naplók adataira. Ítélete harmadik oldalán megindokolta, hogy miért a ... tanú következetes vallomását fogadta el a vádlotti védekezéssel szemben.

Az elsőfokú katonai tanács tehát a bizonyítékok mérlegelése után terhelő tényállást állapított meg határozata második oldalán. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének eleget tett.

A fellebbviteli bíróság megjegyzi a védőbeszédben elhangzott életszerűség hiányára utalva, hogy egyszerű tömondat továbbításáról van szó, ezért nem kifogásolható az észlelő tanú és a tőle tudomást szerző közvetett tanúk vallomásának szó szerinti egyezése. Utal arra is a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, hogy az elsőfokú bíróság a ténybíróság, amelynek joga, lehetősége és egyben kötelezettsége is a tényállás megállapítása. A másodfokú bíróság a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A másodfokú eljárásban a vádlott és a védő új bizonyítékokra, illetve új tényre nem hivatkozott, továbbá nem merült fel olyan körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. A Be. 591. § (1) és 593. § (2) bekezdésében meghatározott, a bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletében megállapított tényállást. Ezért a vádlott és a védő által a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására, és az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezettek.

A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint tehát az elsőfokú bíróság ítélete mindenben mentes a Be. 592.§ (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a megállapított történeti tényállás tartalmazza a releváns tényeket, ezért az - szemben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával - kiegészítésre nem szorul.

A vádlott cselekményének eltérő minősítésére irányuló ügyészi indítvány megalapozott.

A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban tévedett a cselekmény jogi minősítésekor.

Az elsőfokú bíróság ítélete 4. oldalán helyesen elemezte a Btk. 447.§ -ban meghatározott bűncselekmény törvényi tényállási elemeit (így a katona, a szolgálatát teljesítő feljebbvaló, valamint a becsületsértő kijelentés fogalmát) és nem tévedett, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott azzal a magatartásával, hogy ... előtt a szolgálatát teljesítő feljebbvalóját,t trágár kifejezéssel illette, megvalósította a szolgálati tekintély megsértésének vétségét.

Az elsőfokú bíróság azonban tévedett a vádlott cselekményének jogszabályi megjelölésében, amely az előzőek szerint ellentétes a jogi indokolásában kifejtettekkel. A feljebbvalót - a függelemsértő bűncselekmények körében - a verbális sértésekkel szemben a fokozott büntetőjogi felelősség a szolgálati feladatok teljesítése körében illeti meg (BH 2002.8.302), mint jelen ügyben is. nem szolgálati előjárója, hanem szolgálatát teljesítő feljebbvalója volt a vádlottnak. A másodfokú bíróság tehát e körben maradéktalanul egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában kifejtettekkel.

Mindezek alapján a fellebbviteli bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlott függelemsértő cselekményét a Btk.447.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző szolgálati tekintély megsértése vétségének minősítette.

Az enyhébb jogkövetkezmény alkalmazására irányuló védői fellebbezés megalapozott, azonban a fegyelmi eljárásra visszaadásra nincs törvényes lehetőség a Be. 716. § (1) bekezdésében írtak alapján.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban a bűnösségi körülmények vizsgálatánál nem lehet figyelmen kívül hagyni a cselekmény csekélyebb tárgyi súlyát és a további időmúlást. Erre tekintettel a figyelembe vehető súlyosító körülmény (hasonló jellegű cselekmények elszaporodottsága) ellenére is a másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés kiszabása eltúlzott, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 1 évi próbára bocsátás intézkedésre enyhítette. Álláspontja szerint a próbára bocsátás intézkedés alkalmazása szolgálja megfelelően a büntetési célokat.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. szeptember 5.

dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.

a tanács elnöke

dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.

előadó bíró

. Belovai Henriette hb. százados sk.

bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős.

Budapest, 2018. szeptember 5.

dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.

a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: